

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นประชาชนในเขตหมู่บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.49 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.21 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 37.83 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คิดเป็นร้อยละ 30.79 และมีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.82

2. ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากรมนุษย์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือด้านเทคนิคการบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.75) ด้านงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.67) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.53) ด้านการบริหารงานทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.42) และด้านการบริหารจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.11) ตามลำดับ

2.1 ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ รองลงมาคือ คณะกรรมการในการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน มาจากการ

เลือกจากสมาชิก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการฯและสมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันในการวางแผนดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

2.2 ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กลุ่มมีการระดมเงินทุนจากสมาชิกเพื่อลงทุนสำหรับดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม รองลงมาคือ กลุ่มมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มมีการจัดการเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่ายในกลุ่ม

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมู่บ้านสามารถนำวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ได้อย่างประหยัดและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รองลงมาคือ หมู่บ้านได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์จากหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านมีการจัดทำระเบียบการใช้วัสดุ อุปกรณ์

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมู่บ้านมีการวางแผนการดำเนินงานตามภารกิจอย่างชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ หมู่บ้านมีการบริหารรูปแบบ สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้จริง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านมีการประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ และภาคเอกชน

2.5 ด้านการบริหารจริยธรรม โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมู่บ้านฯ มีการส่งเสริมในการนำหลักธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาค และคัมภีร์ มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาคือ หมู่บ้านฯ วางตัวคณะกรรมการฯ ผู้ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ไม่มีการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือให้พวกพ้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านฯ มีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและกำหนดบทลงโทษคณะกรรมการฯ และสมาชิกกลุ่ม อย่างชัดเจนสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือประพฤติผิด

2.6 ด้านเทคนิคการบริหาร โดยภาพรวมมีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมู่บ้านฯ มีการจัดการความรู้เกี่ยวกับวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านสามารถ

เรียนรู้ด้วยตนเองได้ รองลงมาคือ คณะกรรมการ ยึดถือและมุ่งมั่นการปฏิบัติตามกฎระเบียบของราชการเกี่ยวกับการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเคร่งครัด ไม่ยืดหยุ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านฯ ส่งเสริมให้คณะกรรมการ และประชาชนได้เข้ารับการฝึกอบรมวิธีการหรือเทคนิคในการปฏิบัติงานที่จัดหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.77) ด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.72) และด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.71) ตามลำดับ

3.1 ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครัวเรือนของท่านสามารถพึ่งพาตนเองได้ รองลงมาคือ ครัวเรือนของท่านมีความสะดวกสบายที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครัวเรือนของท่านมีการออม

3.2 ด้านสังคม โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คนในชุมชนมีคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรมอันดี รองลงมาคือ คนในชุมชนปฏิบัติตามกฎหมายและกติกาสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คนในชุมชนมีความสามัคคี

3.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คนในหมู่บ้านรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ ได้อย่างเหมาะสม รู้คุณค่าและเกิดประโยชน์ รองลงมาคือ คนในหมู่บ้านไม่เผาพางในนาข้าว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คนในหมู่บ้านมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธี

3.4 ด้านวัฒนธรรม โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รองลงมาคือ คนในชุมชนมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ศาสนาและประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คนในชุมชนสามารถแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

4. ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารจริยธรรม ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ซึ่งปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 35.60 ส่วนอีกร้อยละ 63.30 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.152 + .030(X_1) + .099(X_2) + .171(X_3) + .080(X_4) + .012(X_5) + .160(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .052(Z_1) + .169(Z_2) + .254(Z_3) + .116(Z_4) + .022(Z_5) + .269(Z_6)$$

5. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการส่งเสริมและให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย ส่งเสริมและให้ความรู้ทางการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ควรจัดหาตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรแก่ประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า ควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพให้กับประชาชนอยู่เสมอ และที่สำคัญคือควรจะมีงบประมาณสนับสนุน เช่น การฝึกอบรมการประกอบอาชีพ การให้ความรู้เกี่ยวกับประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งควรจัดหาแหล่งเงินกู้ให้กับประชาชนที่มีความต้องการนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ ควรจัดสรรอาชีพที่เหมาะสมให้แก่แต่ละกลุ่ม สถานะ ตลอดจนความต้องการของกลุ่มด้วย รวมทั้งต้องมาเป็นพี่เลี้ยงกำกับดูแลสนับสนุนทุกขั้นตอนด้วย

5.2 ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆ ที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ควรเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนาภูมิปัญญาของประชาชน เพื่อจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชาวบ้าน ผู้ดำเนินงานให้มีโอกาสแสดงศักยภาพด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากรมนุษย์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือด้านเทคนิคการบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.75) ด้านงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.67) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.53) ด้านการบริหารงานทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.42) และด้านการบริหารจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.11) ตามลำดับ โดยด้านทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ รองลงมาคือ คณะกรรมการในการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน มาจากการเลือกจากสมาชิก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการฯ และสมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันในการวางแผนดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ส่วนด้านการบริหารจริยธรรม ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมู่บ้านฯ มีการส่งเสริมในการนำหลักธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาค และความเพียร มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาคือ หมู่บ้านฯ วางตัวคณะกรรมการฯ ผู้ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ไม่มีการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือให้พวกพ้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านฯ มีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและกำหนดบทลงโทษคณะกรรมการฯ และสมาชิกกลุ่ม อย่างชัดเจนสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือประพฤติผิด

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ประชาชนและคณะกรรมการ หมู่บ้าน มีความร่วมมือการประสานงาน จัดการประชุมอย่างต่อเนื่อง ระเบียบข้อบังคับมีความชัดเจน ประชาชนมีความเข้าใจกิจกรรมการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงาน ระเบียบการเงินของกองทุนฯ มีความชัดเจน งบประมาณเพียงพอ อนุมัติงบรวดเร็ว คณะกรรมการมีการบริหารแบบธรรมาภิบาล การแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการโดยประชาชนมีส่วนร่วม การส่งข้อมูลและการรายงานล่าช้า ให้ประชาชนได้รับทราบรายละเอียดแผนงานโครงการ การจัดบริการตามขอขยาย มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม กำกับและประเมินผล จึงทำให้ ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทร์แดง (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน ผลการวิจัย พบว่า นโยบายการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการดำเนินการในด้านการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้และการเรียนรู้ของคนในชุมชน การบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส โคตะยนต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ผลการศึกษา พบว่า สภาพการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า หมู่บ้านมีผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชาวบ้านในเรื่องการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง เป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ประสานระหว่างเจ้า หน้าที่ของรัฐกับหมู่บ้านมีความพร้อมที่จะเสียสละให้แก่ส่วนรวม มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้สมาชิกในหมู่บ้านช่วยเหลือกัน ชาวบ้านมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและครอบครัวตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร ชุณหโสภาค และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นจากการเสริมสร้างศักยภาพด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน

2. จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.77) ด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.72) และด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.71) ตามลำดับ โดยด้านสังคม ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คนในชุมชนมีคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรมอันดี รองลงมาคือ คนในชุมชนปฏิบัติตามกฎหมายและกติกาของชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คนในชุมชนมีความสามัคคี ส่วนด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครัวเรือนของท่านสามารถพึ่งพาตนเองได้ รองลงมาคือ ครัวเรือนของท่านมีความสะดวกสบายที่เหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครัวเรือนของท่านมีการออม

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา พิมายนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านน้ำซับ ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนบ้านน้ำซับประสบผลสำเร็จในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนและประชาชนในระดับมาก โดยระดับปัจเจกบุคคล/ครอบครัวได้ดำเนินชีวิตอย่างพอกินพอใช้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นบุคคลในครอบครัวมีความสุขและพอใจกับสภาพชีวิตในปัจจุบัน เป็นต้น และในระดับชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนให้สมาชิก มีการรณรงค์ส่งเสริมการออม และมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตสินค้าที่เป็นของชุมชนบ้านน้ำซับ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทร์แดง (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน ผลการวิจัย พบว่า 1) นโยบายการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการดำเนินการในด้านการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้และการเรียนรู้ของคนในชุมชน 2) ชุมชนมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการชุมชน การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรในชุมชน และการพัฒนาองค์กรในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส โคตะยนต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ผล

การศึกษา สภาพการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า หมู่บ้านมีผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชาวบ้านในเรื่องการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง เป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ประสานระหว่างเจ้า หน้าที่ของรัฐกับหมู่บ้านมีความพร้อมที่จะเสียสละให้แก่ส่วนรวม มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้สมาชิกในหมู่บ้านช่วยเหลือกัน ชาวบ้านมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและครอบครัวตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร ชุณหโสภาค และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นจากการเสริมสร้างศักยภาพด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา นันทะมีชัย (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างความสามารถในการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนตำบลหนองกอมเกาะอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า การประเมินแนวทางหรือยุทธศาสตร์ที่ค้นพบในการเสริมสร้างความสามารถในการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเป็นไปได้ในการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

3. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารจริยธรรม ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ซึ่งปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 35.60 ส่วนอีกร้อยละ 63.30 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางการบริหารย่อมจะส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอ นาแก จังหวัดนครพนม เป็นอย่างมาก เพราะปัจจัยทางการบริหาร ที่หมู่บ้านได้ใช้ ทรัพยากร ซึ่งได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจริยธรรม และด้านเทคนิคการบริหาร จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้าน

เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ปัจจัยทางการบริหารเมืองคัมภีร์ประกอบที่สำคัญ ยกตัวอย่างเช่น คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน หน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อองค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็จะย่อมจะเป็นอุปสรรค หรือก็ให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง ซึ่งเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดันและกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ประการให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา พิมายนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านน้ำซับ ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านน้ำซับ ได้แก่ ปัจจัยภายนอกชุมชน เช่น การสนับสนุน ช่วยเหลือจากภาครัฐในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนงบประมาณ การจัดหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของชุมชน การสนับสนุน ช่วยเหลือ และความร่วมมือจากปัจจัยภายในชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมสมทบทุนเงินทุน เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างเครือข่ายระหว่างคนในชุมชนในการทำกิจกรรมและพัฒนาอาชีพ โดยปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากกับความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส โคตะยนต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยภายใน ได้แก่ บทบาทที่โดดเด่นของผู้นำ ความสัมพันธ์ทางเครือญาติที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีพุทธศาสนาและวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ความสามัคคีในชุมชน การจัดเวทีชุมชน สภาพพื้นที่ที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตทางการเกษตร ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ และชุมชนภายนอก

4. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการส่งเสริมและให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย ส่งเสริมและให้ความรู้ทางด้านการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ควรจัดหาตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรแก่ประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า ควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพให้กับประชาชนอยู่เสมอ และด้านวัฒนธรรม ได้แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนท้องถิ่นนั้น ๆ ที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูลย์ แก้วสุวรรณ (2558, บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษา การพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการปรับปรุงการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ภูไพบูลย์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า วิธีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านมีการสืบทอด ประเพณีวัฒนธรรมมาจากรุ่นบรรพบุรุษ เน้นการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเรือนมีความสะอาด ทุกคนมีความสามัคคี เสียสละซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ชอบเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การประกอบอาชีพเน้นการเกษตรกรรม ทำนา ปลูกผักสวนครัว เน้นการพึ่งพาตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และยังมีกลุ่มแม่บ้านได้รวมตัวกันในการประกอบอาชีพงานจักสานหวาย-ไม้ไผ่ มีผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากมาย สามารถสร้างอาชีพมีรายได้มาหาเลี้ยงครอบครัว ในส่วนของการจัดการชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เน้นให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้ทุกคนมีการพัฒนาทักษะความรู้ ประสบการณ์ เน้นการทำงานเป็นทีม แบ่งหน้าที่กันทำตามความถนัด อีกทั้ง ผู้ใหญ่บ้านยังได้มีการบริหารจัดการชุมชนที่ยึดตามแบบวงจรคุณภาพที่เริ่มจากการวางแผนงาน ลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยให้มีการตรวจสอบและประเมิน

ตามช่วงระยะเวลาอยู่ตลอด และเน้นการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้สามารถต่อยอดสร้างรายได้ให้กับชุมชน และในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนประสบความสำเร็จนั้นมาจากปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในชุมชน และปัจจัยภายนอกเข้ามามีผลกระทบกับชุมชน ทั้งนี้ชุมชนใช้หลักการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีกับชาวบ้านเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจตามมา ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาเป็นต้นแบบให้กับชุมชนที่ต้องการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนกับชุมชนต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญารัตน์ นันตিকা (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนต่อโครงการตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านป่าไผ่ อำเภอคอยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เพื่อไม่ให้ผู้นำชุมชนมีอำนาจชี้้นำในการตัดสินใจชุมชนต้องเน้นให้เกิดการรวมกลุ่มและการทำงานมีส่วนร่วมของคนทุกคนในชุมชน เป็นหัวใจหลักในการบริหารงานในชุมชน และปรับเปลี่ยนทัศนคติความคิดของคนในชุมชนให้ยกย่องคนดีมีคุณธรรม ไม่เป็นสังคมที่ยกย่องคนรวย คนเก่ง เพื่อไม่ให้อำนาจการตัดสินใจและผลประโยชน์ของชุมชนตกอยู่ในมือของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนอกจากนั้น เพื่อส่งเสริมบทบาทของผู้นำชุมชนบ้านป่าไผ่ในอนาคต ให้สามารถพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างต่อเนื่อง ไม่เกิดช่องว่างเมื่อมีการเปลี่ยนผ่านจากผู้นำชุมชนชุดเดิม ผู้นำชุมชนต้องเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่เข้ามาสานต่อแนวทางการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและต้องให้ความสำคัญกับการปลูกฝังเยาวชนให้ตระหนักถึงการดำรงชีวิตตามวิถีธรรมชาติของชุมชนทุนทางสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้หลัก บ ว ร (บ้าน วัด โรงเรียน) ในการเรียนรู้ และสั่งสอนซึ่งเป็นกระบวนการกลมกล่อมเกลาทางสังคม และสำหรับผู้นำชุมชนอื่น การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ผู้นำชุมชนต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและเรียนรู้การนำศักยภาพของชุมชนมาเป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมความพอเพียงในหมู่บ้านของตนเอง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้าน บ้านมูลอัน ตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารจริยธรรม โดยควรมีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม กลไกการบังคับใช้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยจัดทำทะเบียน ระเบียบการใช้ และดูแลบำรุงรักษา

ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชน และกำหนดบทลงโทษคณะกรรมการฯ และสมาชิกกลุ่ม อย่างชัดเจนสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือประพฤติดี

1.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะแก จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ด้านเศรษฐกิจ โดยควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้านมีการออม การจัดทำบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดวิทยากรมาให้คำแนะนำ และให้ความรู้มีการอบรมแก่ชุมชนให้มีความรู้ในเรื่องการลดรายจ่าย ให้รู้จักวิธีการใช้จ่ายอย่างพอเพียง ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มีโอกาสเพิ่มรายได้อีก การแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับหมู่บ้านและครอบครัว

1.3 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะแก จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ด้านวัฒนธรรม โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆ ที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

1.4 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะแก จังหวัดนครพนม ควรเสริมสร้างและพัฒนาปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยเฉพาะด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ให้สูงขึ้น และดำรงอยู่ตลอดไป เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

1.5 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะแก จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง การเพิ่มผลผลิตให้กับภาคครัวเรือนเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน และควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการน้อมรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอ และควรเข้าส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนในหมู่บ้านรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ ล่าคลอง ต้นไม้ ได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบในเขตอำเภออื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม,

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำหมู่บ้าน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร